

— **II. književna tombola Jugoslovenske Matice.** Do 1. t. m. so bile izžrebane sledeče številke: 45, 90, 4, 63, 66, 9, 88, 65, 48, 25, 38, 74, 42, 57, 62, 27, 54, 75 in 33. S temi številkami so bili zadeti vsi dobitki za ambe, terne in kvaterne ter deloma tudi za činkvine. Vendar pa še niso izčrpani vsi dobitki za činkvine in zato so bile danes za iste izžrebane še sledeče številke: 77 (sedemdeset), 46 (štirideset), 49 (štiridesetdevet), 36 (trideset) in 79 (sedemdesetdevet). Kdor je sedaj zadel činkvino (pet števil v eni vrsti), naj pošlje svojo tombolsko tablico pokrajinskemu odboru Jugoslovenske Matice v Ljubljani, in sicer najkasneje do 14. t. m. V slučaju, da bo zadetih več činkvinov, kakor pa je še preostalo dobitkov, se bo vršilo še podrobno žrebanje.

— **Prispevki za Jugoslovensko Matico.** Na pustni zabavi v Dobrni je vesela družba zbrala za Jugoslovensko Matico Din 145. — V Radovici pri Metliki se je priredila igra, koje čisti dobiček v iznosu Din 50.— se je poslal Jugoslovenski Matici. Iskrena hvala.

— **Ročni zemljevid Prekmurja in Medimurja,** katerega je izdal »Učiteljski dom« v Mariboru, prav pridno in v velikem številu naročajo osnovne šole v Prekmurju. Tekom dobrega meseca ga je naročilo nad 60% šol. Kmalu ne bode niti ene šole v Prekmurju, da bi ne imela tega ličnega učnega pripomočka. — Kaj pa šole v zaledju? Vsaj za pripravo na pouk bi ga morale imeti!

— **Obrambni sklad.** Za obrambni sklad je daroval tov. Josip Bezlaj, meščanskošolski ravnatelj v pokoju 100 Din. Iskrena hvala.

»Radio-Balsamica« i Odluka Engleskih Vlasti o tome leku protiv reumatizma. Na osnovu mišljenja nadležnih vlasti o ovome leku izdat je patent u ime engleskog Kralja Džordža V. a sa pozdravom pronalazacu Dr. Ivanu Rahlejevu. U tome patentu je ovaj lek pohvaljen kao osobito koristan za lečenje reumatizma, te je zato dozvoljena prodaja ovog leka u celoj Engleskoj. Tim povodom da su sve zakonske povlastice u korist pronalazaca Dr. Rahlejeva i u samoj povelji izrično je naznačeno da će svi pokušaji falsifikata ili podražavanja ovog leka biti strogo kažnjeni. Naročito je važno to što ovaj lek uvek izrađuje sam njegov pronalazac, Dr. Ivan Rahlejev i to u svojoj laboratoriji sasvim moderno uređenoj, te se s toga ovaj lek uvek može dobiti u dobro očuvanom stanju u samoj laboratoriji, koja se nalazi u Beogradu u Kosovskoj ul. 43. Isto tako laboratorija prima i vrši brzo i tačno sve narudžbine ovoga leka i sama ih prema datoj adresi otporavlja. Uspeh do sada postignut u lečenju ovim lekom jeste vrlo velik jer su se mnogi reumatični bolesnici u našoj zemlji izlečili ovim lekom posle upotrebe od dve do tri boce. Sem toga ovaj lek ne samo je patentovan u našoj zemlji, već je patentovan i u dvadeset i devet stranih država u kojima se također prodaja.

Imenovanja in napredovanja.

— **Z ozirom na razna vprašanja javljamo,** da imenovanj do 15. službene leta na zadnja razpisana mesta ne moremo objaviti, ker jih nismo prejeli od prosvetne uprave in istotako ne premešitev do tega leta, ker se je odpravil običaj, da bi se objavljala oddana mesta, kakor je razvidno iz zadnjih dogodkov.

— **Za referenta v ministrstvu prosvete v Beogradu** je imenovan profesor I. Lapajne z realke v Ljubljani.

— **I imenovanja,** Za stalnega učitelja srbohrvatskega jezika na I. deški meščanski šoli v Ljubljani je imenovan tov. Tomo Jedrlinič po čl. 52. čin. zak.; po členu 130. in 2. čin. zakona za upravitelja v Kranjski gori Anton Knap, učitelj na Coju (Jul. Ben.); po istem členu za upravitelja v Voklem pri Kranju Josip Lipovec, učitelj v Vrabčah (Jul. Ben.).

— **I učiteljska imenovanja na ljubljanski gluhošolski šoli.** Na državni šoli za gluhošolske v Ljubljani sta imenovana s kraljevim ukazom za stalna strokovna učitelja II. kategorije 2 skupine Vilko Mazi in Mirko Dermelj. Na predlog velikega župana ljubljanske oblasti pa: za stalna strokovna učitelja II. kategorije 3. skupine Karel Puhar in Ivan Kunc, II. kategorije 4. skupine pa Albin Boštjančič.

— **Iz šolske službe.** Profesor I. Žitnik je z II. realne gimnazije v Ljubljani premeščen na gimnazijo v Beograd.

— **Upokožitev.** Po čl. 141. in 239. čin. zak. je upokojena učiteljica Hedvika Schwickert - Lehman od Sv. Ane pri Trziču.

Učiteljski pravnik.

— **§ Oni, ki se upokoje, naj takoj po uradni obvestitvi vložijo posebno prošnjo** za odmero penzije in posebno za akontacijo na penzijske prejemke po vzorcih in navedbah, kakor je bilo to priobčeno v »Učit. Tovarisu« in v Ročnem katalogu 1924./25. Prošnja za odmero penzije se ne more rešiti takoj, ker ima po »Pravilniku« predpisano pot; pač pa se sprti rešujejo prošnje za akontacijo.

Ponavljam še enkrat, da ministrstva prosvete ne zadeva najmanjša krivda za kako netočno reševanje vlog, ki se tičejo gmotnega položaja, ker imajo te prednost pred vsemi drugimi. Često pa je treba, da se take vloge vračajo v izpopolnitev, kar seveda povzroča zakasnitev. Zato prosim, da se poslužuje vsakdo navodil v omenjenem Ročnem katalogu.

Prošnje za povišice nekateri še vedno vlagajo z navedbo vsega mogočega, samo potrebnega ne. Opozarjam, da se vse prošnje, ki niso predložene v smislu predpisa ministrstva, katere je izdala Učiteljska tiskarna in h kateri je Učiteljska tiskarna izdala vse potrebne tiskovine, vračajo, kar zopet povzroča zakasnitev, nepotrebno delo in — nepotrebno jezo.

Tudi jezo, kakor je često videti iz privatnih urgenc, polnih razburjenja in trpkosti. Kadar vidim, da se je kak spis mogel izgubiti ali je kje zalezal, pa itak gledam, da ga po možnosti najdem, ako sem o stvari obveščen. **Flerè.**

— **§ Všetje vojnih let.** »Učit. Tovarish« z dne 19. februarja t. l., številka 7, ponatiskuje iz »Poštne glasnice« vest, da je Državni svet ugodil pritožbi nekega poštnega uradnika in mu vstrel vojna leta na podlagi avstrijskih predpisov. S tem se je Državni svet postavil na jasno stališče in bo brezdvomno reševal vse enake pritožbe tudi s tega stališča. V nedeljskem »Jutru« čitamo, da ima državni svet okoli 30.000 pritožb in da radi nezadostnega osebja teče to delo zelo počasi, tako da bodo komaj v treh letih vse pritožbe rešene. Vain, prizadetim učiteljem se zdi, da sedaj, ko je Državni svet pokazal z omenjeno razsodbo svoje stališče napram pritožbam radi nevštetih vojnih let in ko je njih ugodna rešitev odvisna samo od časa, se lahko zavzame naše Udruženje pri ministrstvu, da vsem pritožbam te vrste ugodi. Tako bi se kmalu povojna zadeva spravila enkrat z dnevnega reda in bi se nas prizadete učitelje ne zapostavljalo pri kompetiranju na razpisana mesta (upoštevajoč le faktično službeno starost). Obenem bi se tudi Državni svet precej razbremenilo.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

— **Za pouk v materinščini v jugosl. šolah v Italiji.** Spričo dejstva, da šolska vodstva dosledno prezirajo zakonsko določbo, da se mora po šolah na željo staršev v posebnih urah poučevati materinščina, se je obrnil posl. dr. Besednjak na višje šolske oblasti v Trstu za odpomoč. Poslanec je oblastvom pojasnil žalostne razmere na hrvatskih in slovenskih šolah, ki so ponekod dovedle do šolskega štrajka (v St. Petru v Šumi) in opozoril, da bo ljudstvo spoštovalo šolo in zakon le tedaj, ako mu bodo učiteljstvo in oblasti v tem dajali dober zgled. Višji šolski činitelji so nato pozvali poslanca, naj jim predloži točno poročilo o vseh posameznih slučajih, kjer se materinščina ne poučuje. Dr. Besednjak bo poročilo, ko zbere potrebne podatke, predložil.

Književnost in umetnost.

Priporočamo vse spodaj navedene knjige v nabavo učiteljstvu in šolam, posebno pa šolskim, vsem javnim ljudskim in društvenim ter učiteljskim-strokovnim knjižnicam. Vse tu navedene knjige se naročajo tudi lahko potom Učiteljske knjižarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, številka 6.

Ocene.

— **k Pripovedka o vetru.** Deci pripoveduje Eliška Krasnohorska. Z osmimi slikami. Z dovoljenjem pisateljicinih poslovenil H. Podkrajšek. Drugo izdanje. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena elegantno vezani knjigi s platnenim hrbtom 20 Din.

Češka pisateljica Eliška Krasnohorska je spisala knjižico »Pohadka o Vetrju«, ki je izšla v slovenskem prevodu leta 1887. Pri delu je posredoval Jan

Lego, da je pisateljica odstopila celo originalne lesoreze k slikam. Mladina je čitala knjigo z največjim veseljem, tako da je kmalu pošla vsa zaloga. Prvo izdanje je založila »Narodna šola« po iniciativi Feliksa Stegnarja. Ker je knjiga zelo primerno čtivo za mladino, je sedaj Učiteljska tiskarna izdala drugo izdajo, kateri je pridejala sedaj tudi nove, našim domačim razmeram odgovarjajoče slike. Knjigo prav toplo priporočamo staršem, da jo nabavijo za svojo mladino in tudi vsem knjižnicam, posebno ker ni draga.

— **k Ljudmila Pivkova: »Kriminal.«** I. slika. Založil »Klub dobrovoljcev« v Mariboru. Cena — Din.

Ni treba, da bi opisovali posebe knjigo Ljudmile Pivkove, saj tvori epilog k vsem dr. Pivkovim delom. Knjiga je opis muk in trpljenja, ki ga je prestala žena v času, ko se je boril mož na fronti in nam je ustvarjal svobodno našo državo, Jugoslavijo. Deli se v tri dele; v opis dogodkov v preiskovalnem zaporu; v opis dogodkov v deželnem sodišču v Pragi in v deželnem sodišču na Dunaju. Kdor hoče pojmiti dr. Pivkove žrtve, ki jih je doprinesel na altar domovini, ta mora čitati tudi to knjigo, kajti le ta mu da popolno sliko vsega njegovega dela. Prav toplo priporočamo knjigo za vse naše knjižnice, ker je v njej lep donesek k vzgoji domovinske ljubezni.

— **k »Pevca.«** Izšla je 1. in 2. številka »Pevca« za l. 1925. z naslednjo vsebino: Premrl, dr. Josip Čerin. — Prijatelj slovenske pesmi! — Aljaž, Pevski spomini. Naši zbori. — Vestnik P. Z. — iz glasbenih listov. — Doma in drugod. — Sporčilo uprave. — Glasbena priloga: I. Schwab: Zvonovi, Schwab: Kuvkova, Premrl: Moj blagoslov. — »Pevca« si je pridobil v teku svojega štiri-letnega obstoja odličnih zaslug za popularizacijo slov. pesmi in ga priporočamo vsem prijateljem lepega petja. Pri naša stalno glasbeno prilogo. Izhaja vsak drugi mesec in se naroča pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7. Stane z glasbeno prilogo vred za Jugoslavijo 30 Din, za Italijo 15 Lit, za Avstrijo Ka 40.000, za Ameriko 1 dolar.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO na

V. redni občni zbor »Učiteljskega zdraviliškega doma v Rogški Slatini«, registrovana zadruga z omejeno zavezo ki bo

v sredo, dne 25. marca 1925 ob 9. uri v poslopiju deške okoliške šole v Celju.

Dnevni red:

I. Poročilo načelstva o združnem poslovanju.

II. Poročilo načelstva o računskem zaključku za leto 1924.

III. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku 1924. I. in poslovanju načelstva.

IV. Predlog načelstva o razdelitvi čistega dobička.

V. Volitev načelstva in nadzorstva.

VI. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih zadržnikov.

Dol pri Hrastniku, dne 1. marca 1925.

Načelstvo.

— **Učiteljski zdraviliški dom v Rogški Slatini.** Skupna seja načelstva in nadzorstva se vrši v sredo (praznik), dne 25. marca 1925 ob 8. uri v deški okoliški šoli v Celju, h kateri vabim gg. članne najljubneje. — Anton Gnus, t. č. načelnik.

— **Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta** sta darovala: Franjo Jakopec, učitelj pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, državno obveznico za 100 Din in Julij Mayer, nadučitelj v Dobu pri Domžalah, 5 Din kot mesečni prispevek za marec. Letošnja darila znašajo 2969.50 Din. Darovateljem se izreka prisrčna hvala.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje v sredo 18. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v osnovni šoli v

Mirni peči po tem dnevnem redu: 1. Poročilo predsednika, 2. Načrt in razdelitev prosvetnega dela, 3. Šolstvo v Rusiji, spomini na ujetništvo; poročila tov. Lojze Ivanetič. 4. Naše stanovske zadeve, 5. Slučajnosti. Železniška zveza je od obeh strani zelo ugodna za prihod in odhod. Za obed naj se vsak javi pri tov. šolskemu upravitelju v Mirni peči. Razun vseh starih pričakuje tudi nekaj mlačnežev — odbor.

— **ODBOROVA SEJA OKRAJNEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO** bo na dan sv. Jožefa, 19. marca t. l. ob 9. uri v »Učiteljski tiskarni«. Posebno važno — zato naj se iste udeležijo tudi drugi člani. — V Zg. Šiški, 9. marca 1925. — Avg. Korbar, predsednik.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SV. LENART V SLOV. GORICAH** zboruje v sredo, dne 18. marca 1925 ob 10. uri pri Sv. Lenartu v Slov. goricah s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva, 2. Pouk v naravi (Jakob Stuhec), 3. Zaščita zanemarijene dece (Franjo Jakopec), 4. Predlogi in slučajnosti, Udeležba obvezna, odsotnost se mora opravičiti. Šolski upravitelj oziroma poverjeniki prinesejo članarino za prvo tromesečje. — Odbor.

Poročila:

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SV. LENART** je imelo dne 14. januarja 1925 v osnovni šoli pri Sv. Lenartu svoj redni občni zbor.

Tov. predsednik pozdravi navzoče članstvo, kakor tudi dva gosta gđc. Voduškovo in g. Kocuyana, nakar preide k dnevnemu redu.

Poročilo tov. predsednika o delovanju društva v minulem letu, kakor tudi o seji širjega sosveča v Ljubljani dne 5. januarja 1925 je članstvo z zanimanjem poslušalo. Učiteljska organizacija naj se ne vmešava in ne vdira raznim političnim strankam, marveč naj ostane vedno le stanovska, kajti le tako bomo lahko imeli na stanovskem, kakor tudi na šolskem polju najlepše uspehe. Razne resolucije posameznih organizacij naj se ne objavljajo v različnih političnih časopisih, vse naj gre pred forum ožjega oziroma širjega sosveča. Glede dravogradskih resolucij in dopisa Slomškove zveze se je vnela živahna debata. Predsednik povdarja tudi, da so v našo organizacijo vsakomur odprta vrata, ki priznava narodno edinstvo.

Poročilo tov. tajnice, kakor tudi tov. blagajnika se vzame z odobravanjem na znanje.

Odbor je bil izvoljen z vzklikom, in sicer predsednik Velnar Jože; podpredsednik Kranjc Franjo; tajnica Vera Bračič; blagajnik Štuhec Jakob.

Članarina za leto 1925 se določi: aktivni učitelji 140 Din, upokojeanci 80 Din, z učitelji poročene učiteljice 70 Din. Članarino pobirajo mesečno šolski upravitelji.

Predavanje, Valko Razinger: »Nove smernice risanja na osn. šoli«. Predavatelj je uvodoma omenil razne mape in ureditev risb in nam nato podal risanje metodično iz samega začetka pa do najvišje stopnje. Povdarja posebno, kako dober pripomoček učenca navaditi na čistoto, je način škropljenja. Podal nam je res nove smernice, vendar pa niso bili poslušalci zadovoljni. Razvila se je živahna debata, koje cilj je bil, prostoročno risanje naj se naslanja na kmetijsko - prirodnoznanjski pouk, kajti takole risanje bodo naši učenci najbolj rabili.

Resolucije. Tov. Jakopec predlaga sledeči resoluciji:

1. Nova narodna skupščina naj pristopi takoj k izdelavi enotnega šolskega zakona za celo državo.

2. Izplačalo naj se difference od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924.

Prihodnje zborovanje se določi na dne 11. marca 1925.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

NA OBROKE

Manufakturo in konfekcijo etc. oblike po meri za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke le pri trvdki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

MARIBOR, Tattenbachova ul. 2.
Pisarna: Gregorčičeva ul. 1.

Zahtevajte vzorce!